

НИЙСЛЭЛ ДЭХ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

АУДИТЫН СЭДЭВ: “ТӨРИЙН ХЭМНЭЛТИЙН ТУХАЙ ХУУЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТ, ҮР ДҮН”

**Аудит хийсэн
үндэслэл,
бүрэн эрх:**

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.1 дэх заалт, Монгол Улсын Их Хурлын Төсвийн байнгын хорооны 2024 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн “Аудитын сэдэв батлах тухай” 05 дугаар тогтоол, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2024 оны 12 дугаар сарын 25-ны өдрийн “Аудитын жилийн төлөвлөгөө батлах тухай” А/108 дугаар тушаал, Нийслэл дэх Төрийн аудитын газрын 2025 оны “Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө”-нд үндэслэн Төрийн аудитын тухай хуулиар тодорхойлсон бүрэн эрхийн хүрээнд аудитыг гүйцэтгэв.

**НИЙСЛЭЛИЙН ХАРЬЯА БАЙГУУЛЛАГУУД ТӨРИЙН ХЭМНЭЛТИЙН
ТУХАЙ ХУУЛИЙГ БҮРЭН МӨРДӨЖ, ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГАА
БАГА ЗАРДЛААР ӨНДӨР ҮР ДҮНГ ХАНГАХАД
ЧИГЛҮҮЛЭХ ШААРДЛАГАТАЙ БАЙНА**

**Аудитын
тайланг
хүргүүлсэн:**

Үндэсний аудитын газар, Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар, Нийслэлийн Засаг даргын хэрэгжүүлэгч агентлаг Дотоод аудитын алба, Нийслэлийн Худалдан авах ажиллагааны газар.

**Улаанбаатар хот
2025 оны 05 дугаар сар**

Аудитын зорилт	Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт, үр дүнд нийцлийн аудит хийж, дүгнэлт өгч, зөвлөмж боловсруулан, дүнг Үндэсний аудитын газрын Эрсдэлийн удирдлагын газар болон холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд хүргүүлэхэд аудитын зорилго чиглэгдэнэ. Уг зорилгыг хангахын тулд дараах чиглэлээр аудитыг гүйцэв. Үүнд: • <i>Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг бүрэн хэрэгжүүлж ажилласан уу;</i> • <i>Хөрөнгө оруулалтай холбоотой хуульд заасан журмыг хэрэгжүүлж ажилласан уу;</i> • <i>Засгийн газар болон бусад төрийн байгууллагаас авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ үр дүнтэй байсан уу.</i>
Аудитын хамарсан хүрээ	Аудитад Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн үйлчлэх хүрээнд хамаарах нийслэлийн харьяа 225 байгууллагаас 67 байгууллага буюу 30 хувийг түүвэрт хамруулж, Нийслэл дэх Төрийн аудитын газраас 2024, 2025 онд гүйцэтгэсэн санхүүгийн тайлангийн, гүйцэтгэлийн, нийцлийн аудитын тайлангуудад тусгаж баталгаажуулсан “Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль”-тай хамаарах зөрчлүүдийг аудитын тайланд нэгтгэв.

БҮЛЭГ А. ТӨРИЙН ХЭМНЭЛТИЙН ТУХАЙ ХУУЛИЙГ БҮРЭН ХЭРЭГЖҮҮЛЖ АЖИЛЛАСАН УУ?

Нийслэлийн харьяа зарим байгууллагууд хуульд заасан хангамж болон хязгаарлалтыг мөрдөн ажиллах, зардлыг бууруулах, үр дүнг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн арга хэмжээг хэрэгжүүлэх шаардлагатай байна.

Харин ТХТХ-ийн 9 дүгээр зүйлийн 9.2-т “Энэ хуулийн 3.1-д заасан этгээд нэн тэргүүнд үндэсний агаарын тээвэрлэгчийг сонгож үйлчлүүлнэ” гэж заасан боловч энэхүү зохицуулалт нь бодит нөхцөл байдалд бүрэн хэрэгжихгүй байх эрсдэл үүсжээ.

1. ХУУЛИЙН 5-12 ДУГААР ЗҮЙЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙГ БҮРЭН ХАНГАЖ АЖИЛЛАСАН УУ?

Төр, түүний бүх шатны байгууллага, ТБОНӨХЭ-ийн бүтэц, орон тоо, тээврийн хэрэгслийн ашиглалт, албан тасалгаа, дүрэмт хувцас, албан томилолт, цалин хөлс, мөнгөн тэтгэмж болон бусад хангамжийн зардлын үрэлгэн байдлыг хязгаарлах зохицуулалтыг ТХТХ-ийн 5-12 дугаар зүйлд тусгажээ.

Аудитаар дээрх хуулийн зүйл, заалтуудын биелэлтэд хяналт хэрэгжүүлэхэд 3,067.2 сая төгрөгийн 124 зөрчил илэрсэн. Үүнийг харуулбал:

Хүснэгт 1. ТХТХ-ийн 5-12 дугаар зүйлийн зөрчлийн мэдээлэл

№	Байгууллага	2023 он		2024 он	
		Зөрчлийн тоо	Дүн	Зөрчлийн тоо	Дүн
1	Нийслэлийн харьяа	58	697.7	66	2,369.5

Эх сурвалж: НТАГ-ын СНАХ-ийн 2024, 2025 онд гүйцэтгэсэн аудитын тайлан, аудитын баг.

Аудитын явцад “ТХТХ-ийн 5-12 дугаар зүйл буюу Төр, түүний бүх шатны байгууллага, ТБОНӨХЭ-ийн тэргүүн дэд, дэд, орлогч даргын орон тоо, тээврийн хэрэгслийн ашиглалт, захиргааны зориулалтаар барилга шинээр барих, албан тасалгаа, албан хаагчдын дүрэмт хувцас, албан томилолт, цалин хөлс, түүний нэмэгдэл, нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж болон бусад хангамжийн үрэлгэн байдлыг хязгаарлах зохицуулалт хангалттай байна уу?” асуулгад 19 байгууллага буюу 19.8 хувь нь “Хангалттай бус”, “Хангалтгүй”, “Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг цаашид хэрэгжүүлэхэд таны санал, зөвлөмж” асуулгад 26 саналаас 3 санал буюу 11.5 хувь нь “ТХТХ-ийн 5, 6, 9 дүгээр зүйлийн эрх зүйн зохицуулалтыг эргэн харах” хариултыг өгч, дараах шалтгааныг дурдсан байна. Үүнд:

- Одоогийн мөрдөгдөж буй хуулийн зүйл, заалт нь бодит байдалд байгууллагын үйл ажиллагааны чиглэл, онцлогтой нийцээгүй, зөрчилдөх тохиолдол гарч байгаа нь зохицуулалтын уян хатан бус байдал, нийтлэг байдлаар томъёолсон заалтуудтай холбоотой. Иймд байгууллагын үйл ажиллагааны онцлог, хэрэгцээ шаардлагад нийцсэн, илүү тодорхой, уян хатан зохицуулалт бүхий эрх зүйн орчинг бүрдүүлэх нь зүйтэй байна.

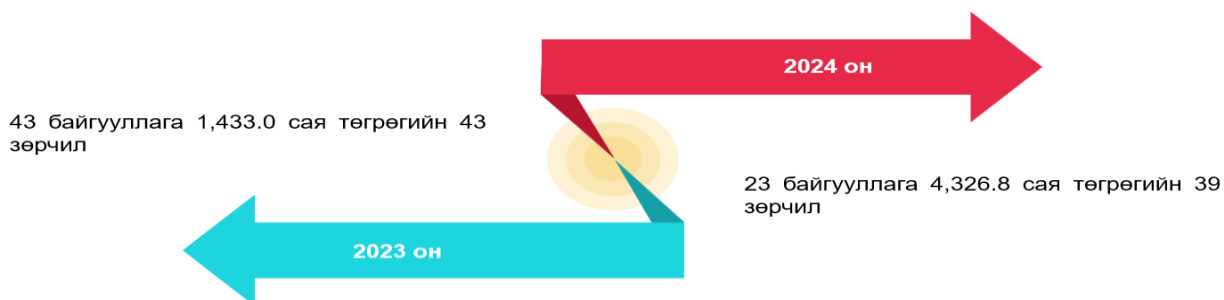
ДҮГНЭЛТ: НИЙСЛЭЛИЙН ХАРЬЯА ЗАРИМ БАЙГУУЛЛАГУУД ХУУЛЬД ЗААСАН ХАНГАМЖ, ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ТАВИХ ХЯЗГААРЛАЛТЫГ МӨРДӨЖ АЖИЛЛААГҮЙ БАЙНА.

2. ТӨСВИЙН БАЙГУУЛЛАГА, ТӨРИЙН БОЛОН ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИТ ХУУЛИЙН ЭТГЭЭД ХЭМНЭЛТИЙН БУСАД АРГА ХЭМЖЭЭГ ҮР ДҮНТЭЙ ЗОХИОН БАЙГУУЛСАН УУ?

ТХТХ-ийн 15 дугаар зүйлд төсвийн байгууллага, ТБОНӨХЭ-ийн баримтлах хэмнэлтийн бусад арга хэмжээг заасан бөгөөд аудитаар тус зүйл, заалттай холбоотой 5,759.8 сая төгрөгийн 82 зөрчил илэрсэн.

Дүрслэл 1. ТХТХ-ийн 15 дугаар зүйлийн зөрчлийн хураангуй мэдээлэл

/сая.төг/

Эх сурвалж: Аудитын баг.

Аудитын явцад “...ТХТХ-ийн 15 дугаар зүйл буюу Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд хориглох зүйлс болон авч хэрэгжүүлэх хэмнэлтийн бусад арга хэмжээг мөрдөж чадаж байна уу?” асуулгад 8 байгууллага буюу 8.3 хувь нь “Хангалттай бус”, “Хангалтгүй”, “Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг цаашид хэрэгжүүлэхэд таны санал, зөвлөмж” асуулгад 26 саналаас 2 санал буюу 7.7 хувь нь “ТХТХ-ийн 15 дугаар зүйлийн эрх зүйн зохицуулалтыг эргэн харах” хариултыг өгсөн байна.

ДҮГНЭЛТ: НИЙСЛЭЛИЙН ХАРЬЯАНЫ ЗАРИМ БАЙГУУЛЛАГУУД ХЭМНЭЛТИЙН ГОРИМЫГ БАРИМТЛААГҮЙ, ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГАА БАГА ЗАРДЛААР ӨНДӨР ҮР ДҮНГ ХАНГАХАД ЧИГЛҮҮЛЭЭГҮЙ БАЙНА.

БҮЛЭГ Б. ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТТАЙ ХОЛБООТОЙ ХУУЛЬД ЗААСАН ЖУРМЫГ ХЭРЭГЖҮҮЛЖ АЖИЛЛАСАН УУ?

ТХТХ-иар ТАХ-ний жагсаалтад тусгах, санхүүжүүлэхийг хориглосон заалтыг зөрчсөн, мөн ТАХ-ний хэрэгжилтийг зохион байгуулахтай холбоотой зарим журмыг баримтлаагүйгээс хэрэгжилт хангалтгүй байна.

- 2023-2024 онд төсвийн хөрөнгө оруулалтаар шинээр хэрэгжүүлэх 1792 ТАХ-ний ХАА-г зохион байгуулж, 103,021.6 сая төгрөгийн хэмнэлт үүссэн боловч үүний 21.7 хувийг зарцуулсан байна.

Нийслэлийн харьяа зарим байгууллагууд цахим дэлгүүрээс худалдан авах бараа, үйлчилгээний жагсаалтыг төрийн худалдан авах ажиллагааны асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад хүргүүлэх шаардлагатай байна.

1. ХУУЛИЙН 13 ДУГААР ЗҮЙЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙГ БҮРЭН ХАНГАЖ АЖИЛЛАСАН УУ?

ТХТХ-ийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.3 дахь заалтад “хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний худалдан авах ажиллагааны үр дүнд бий болсон хэмнэлтийг зарцуулахгүй байх” гэж заасан бөгөөд дээрх 1792 ХАА-аас 103,021.6 сая төгрөгийн хэмнэлт үүсгэсэн боловч 22,365.6 сая төгрөгийг зарцуулжээ.

ТХТХ-ийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.4-т “төсөл, арга хэмжээ төлөвлөсөн хугацаанд бүрэн хэрэгжих боломжгүй нөхцөл үүссэн тохиолдолд гэрээ байгуулах шийдвэр гаргахгүй байх” гэж заасныг зөрчин, нийт 65,134.2 сая төгрөгийн төсөвт өртөг бүхий 104 ТАХ-г хугацаанд нь хэрэгжүүлэх боломжгүй нөхцөлд гүйцэтгэгчтэй гэрээ байгуулсан байна.

ТХТХ-ийн 13 дугаар зүйлийн 13.4.1-т “Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалтад дараах зүйлсийг тусгахыг хориглоно” гэж заасан.

Гэвч улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2024 онд шинээр хэрэгжүүлэх 16,570.0 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 3 ТАХ нь хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.4.1 дэх, 30,950.0 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 3 ТАХ нь 13.4.3 дахь заалттай тус тус нийцээгүй байна.

ТХТХ-ийн 13 дугаар зүйлийн 13.5-т “Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр зөвхөн орон нутгийн иргэдийн санал авсан, хуульд заасны дагуу зураг төсөв, техник, эдийн засгийн үндэслэл, байгаль орчны төлөв байдлын үнэлгээ хийгдсэн, хуульд заасан холбогдох зөвшөөрөл олгогдсон хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээг санхүүжүүлнэ” гэж заасан. Гэвч нийслэл, дүүргийн ОНХС-ийн хөрөнгөөр 2023 онд шинээр хэрэгжүүлэх 9,408.5 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 32 ТАХ-г зураг төсөвгүй баталсан нь дээрх хуулийн заалттай нийцээгүй байна.

Аудитын явцад “...Улс болон орон нутгийн төсөв, ТБОНӨХЭ-ийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх ТАХ-г зохион байгуулахад баримтлах журам, тэдгээрийн төлөвлөгөөний жагсаалтад тусгахыг хориглосон зүйлс, ОНХС-ийн хөрөнгөөр санхүүжүүлэх ТАХ-ний төлөвлөлтийн шаардлага буюу ТХТХ-ийн 13 дугаар зүйлийг мөрдөж чадаж байна уу?” асуулгад 13 байгууллага буюу 13.5 хувь нь “Хангалттай бус”, “Хангалтгүй” гэсэн хариултыг өгсөн байна.

ДҮГНЭЛТ: ТӨРИЙН ХЭМНЭЛТИЙН ТУХАЙ ХУУЛИАР ТӨЛӨВЛӨГӨӨНД ТУСГАХ, САНХҮҮЖҮҮЛЭХИЙГ ХОРИГЛОСОН ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭГ БАТАЛСАН БАЙНА.

2. ЦАХИМ ХУДАЛДАН АВАХ АЖИЛЛАГААГ ХУУЛЬД ЗААСАН ЖУРМЫН ДАГУУ ЗОХИОН БАЙГУУЛЖ АЖИЛЛАСАН УУ?

Цахим ХАА-ны зохион байгуулалт болон ХАА-ны сонгон шалгаруулалтыг цахимаар зарлах зохицуулалтыг ТХТХ-ийн 14 дүгээр зүйлд заасан бөгөөд тус зохицуулалттай холбоотой 18,118.0 сая төгрөгийн 549 зөрчил илэрсэн.

Хүснэгт 2. ТХТХ-ийн 14 дүгээр зүйлийн зөрчлийн хураангуй мэдээлэл

№	Байгууллага	2023 он		2024 он	
		Зөрчлийн тоо	Дүн	Зөрчлийн тоо	Дүн
1	Нийслэлийн харьяа	143	2,902.1	406	15,215.9

Эх сурвалж: НТАГ-ын СНАХ-ийн 2024, 2025 онд гүйцэтгэсэн аудитын тайлан, аудитын баг.

Дээрх зөрчлүүд нь ТБОНӨХЭ-д цахим дэлгүүрээс худалдан авах бараа, үйлчилгээний жагсаалтыг тухайн онд ХАА-ны асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад тогтмол хүргүүлээгүйгээс цахим дэлгүүрийн бараа, үйлчилгээний нэр төрлийг нэмэгдүүлэх боломжгүй нөхцөл байдал үүссэнтэй холбоотой байна.

Аудитын явцад “Цахим худалдан авах ажиллагааны зохион байгуулалт, сонгон шалгаруулалтыг цахимаар зарлах болон бусад этгээдээс худалдан авахыг хориглох зүйлс буюу ТХТХ-ийн 14 дүгээр зүйлийн эрх зүйн зохицуулалт хангалттай байна уу?” асуулгад 42 байгууллага буюу 43.7 хувь нь “Хангалттай бус”, “Хангалтгүй”, “Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг цаашид хэрэгжүүлэхэд таны санал, зөвлөмж” асуулгад 26 саналаас 8 санал буюу 30.8 хувь нь “ТХТХ-ийн 14 дүгээр зүйлийн эрх зүйн зохицуулалтыг эргэн харах” хариултыг өгч, дараах шалтгааныг дурдсан байна. Үүнд:

- Цахим дэлгүүрийн вэбсайт ойлгомжгүй, үйл явц нь шат дамжлага ихтэй, байгууллагын онцлогт нийцсэн хэрэгцээт зүйлсийн сонголт хязгаарлагдмал, худалдан авсан бараа, материал, тоног төхөөрөмжийн чанар муу, зах зээлийн үнээс өндөр, байгууллагын бичиг хэрэг, хангамжийн материал зэрэг бага үнэтэй бараа, материалыг цахим дэлгүүрт огт байршуулдаггүй, бусад эх сурвалжаас худалдан авахыг хориглох нь байгууллагын үйл ажиллагааг явуулахад хүндрэл тулгарч байна гэжээ.

ДҮГНЭЛТ: НИЙСЛЭЛИЙН ХАРЬЯА ЗАРИМ БАЙГУУЛЛАГУУД ЦАХИМ ДЭЛГҮҮРЭЭС ХУДАЛДАН АВАХ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЖАГСААЛТЫГ ТӨРИЙН ХУДАЛДАН АВАХ АЖИЛЛАГААНЫ АСУУДАЛ ХАРИУЦСАН ТӨРИЙН ЗАХИРГААНЫ БАЙГУУЛЛАГАД ХҮРГҮҮЛЭЭГҮЙ БАЙНА.

БҮЛЭГ В. ЗАСГИЙН ГАЗАР БОЛОН БУСАД ТӨРИЙН БАЙГУУЛЛАГААС АВЧ ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН АРГА ХЭМЖЭЭ ҮР ДҮНТЭЙ БАЙСАН УУ?

Нийслэлийн ТЕЗ нь 2023-2024 онд нийт 183,606.9 сая төгрөгийн хэмнэлт үүсгэсэн хэдий ч хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавих эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтан нь үйл ажиллагаагаа сайжруулах, эрчимжүүлэх шаардлагатай байна.

1. ХЯНАЛТ ТАВИХ ЧИГ ҮҮРЭГ БҮХИЙ ТӨРИЙН БАЙГУУЛЛАГУУД ХЯНАЛТАА БҮРЭН ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН ҮҮ?

ТХТХ-ийн хэрэгжилтэд хяналт тавих байгууллага болон хуульд заасан хангамж, үйл ажиллагааны хязгаарлалтыг чанд мөрдөх, хяналт тавих, удирдах албан тушаалтны зохицуулалтыг ТХТХ-ийн 19 дүгээр зүйлд заасан.

Нийслэлийн ЗД-ын хэрэгжүүлэгч агентлаг ДАА

Нийслэлийн ЗД-ын хэрэгжүүлэгч агентлаг ДАА нь 2023-2024 онд хяналт, шалгалтад хамрагдсан байгууллагуудад ТХТХ-ийг мөрдөж ажилласан эсэхэд хяналт хэрэгжүүлсэн боловч, тухайлсан төлөвлөгөөт болон төлөвлөгөөт бус аудит хийгээгүй байна.

Нийслэлийн ЗДТГ-ын ХШҮГ

ТХТХ-ийг хэрэгжүүлэх зорилгоор Нийслэлийн ЗД 2022-2024 онд 3 захирамж, 2 албан даалгавар гаргасан бөгөөд ХШҮГ холбогдох 27 байгууллагаас хэрэгжилтийг авч, хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийж үр дүнг 2025 оны 02 дугаар сард Нийслэлийн ЗДТГ-т танилцуулсан байна.

Аудитаар 2023 онд 610,274.2 сая төгрөг, 2024 онд 1,522,022.3 сая төгрөг, нийт 2,132,296.5 сая төгрөгийн зөрчил илэрсэн байна.

Хүснэгт 3. Нийслэлийн 2023-2024 оны зөрчлийн мэдээлэл

/сая.төг/				
№	Огноо	Зөрчлийн тоо	Зөрчлийн дүн	Биелэлт
1	2023 он	596	610,274.2	252,250.0
2	2024 он	1128	1,522,022.3	Хугацаа болоогүй.
Нийт		1724	2,132,296.5	252,250.0

Эх сурвалж: НТАГ-ын ГНАХ, СНАХ-ийн 2024, 2025 онд гүйцэтгэсэн аудитын тайлан, аудитын баг.

Хүснэгтээс харахад нийслэлийн харьяа байгууллагуудын 2023 онд илэрсэн 610,274.2 сая төгрөгийн зөрчил 41.3 хувийн хэрэгжилттэй, 2024 онд илэрсэн зөрчлийн биелэлтийг тооцох хугацаа болоогүй байна.

Аудитын явцад хуулийн үйлчлэлд хамаарах нийслэлийн харьяа 96 байгууллагаас “...энэ хуульд заасан хангамж, үйл ажиллагааны хязгаарлалтыг чанд мөрдөх ажилд хяналт тавьж, удирдах чиг үүргээ хэрэгжүүлж чадаж байна уу?” асуулгад 8 байгууллага буюу 8.3 хувь нь “Хангалттай бус”, “Хангалтгүй” хариултыг өгч, дараах шалтгааныг дурдсан байна. Үүнд:

- ТХТХ нь бусад хуулиудтай уялдаагүйгээс шалтгаалж бодит нөхцөл байдалд хэрэгжүүлэхэд хүндрэл үүсэж байна.

ДҮГНЭЛТ: ХУУЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТЭД ХОЛБОГДОХ БАЙГУУЛЛАГА, ЭРХ БҮХИЙ АЛБАН ТУШААЛТАН ХЯНАЛТ ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН ХЭДИЙ Ч ҮР ДҮН ХАНГАЛТГҮЙ БАЙНА.

2. ТӨРИЙН ХЭМНЭЛТИЙН ХУУЛИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛСНЭЭР ХЭМНЭЛТТЭЙ, ҮР АШИГТАЙ БАЙСАН УУ?

ТХТХ-ийн 1 дүгээр зүйлийн 1.1 дэх заалтад “төр, түүний бүх шатны байгууллага, нийтийн алба, тэдгээрийн үйл ажиллагаанд санхүүгийн сахилга батыг мөрдүүлж, ил тод байдлыг хангах, үр ашгийг нэмэгдүүлэх, үрэлсэн байдлыг хязгаарлах, хяналт тавихтай холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино” гэж заасан.

Нийслэлийн 2023, 2024 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайланд нийт зардлыг 6,871,719.9 сая төгрөгөөр төлөвлөж, гүйцэтгэлээр 5,278,182.5 сая төгрөгийг зарцуулсан гэж тусгажээ.

Хүснэгт 4. Нийслэлийн 2023-2024 оны төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээлэл

/сая.төг/						
№	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь	Зөрүү	Хувь
1	2023 оны нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн	2,357,713.3	1,915,903.3	81.3	441,810.0	18.7
2	2024 оны нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн	4,514,006.6	3,362,279.2	74.5	1,151,727.4	25.5
Нийт		6,871,719.9	5,278,182.5	77.9	1,593,537.4	22.1

Эх сурвалж: НТАГ-ын СНАХ-ийн 2024, 2025 онд гүйцэтгэсэн аудитын тайлан.

Аудитаар тайлант оны төлөвлөгөө болон зарцуулалтын зөрүү дүнг ТХТХ-тай холбогдуулж үүссэн хэмнэлт мөн эсэхийг тулган баталгаажуулахад 1,409,930.4 сая төгрөг буюу 88.4 хувь нь зарцуулагдаагүй үлдэгдэл, харин 183,606.9 сая төгрөг буюу 11.6 хувь нь хэмнэлт байна.

Дүгнэлт: НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧ 2023-2024 ОНД НИЙТ 183,606.9 САЯ ТӨГРӨГИЙН ХЭМНЭЛТ ҮҮСГЭСЭН БАЙНА.

3. ШИЛЭН ДАНСНЫ ХУУЛИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЖ АЖИЛЛАСАН УУ?

Аудитаар 28,431.6 сая төгрөгийн дүнтэй 97 мэдээг тогтоосон хугацаанд мэдээлээгүй, 703,957.5 сая төгрөгийн дүнтэй 43 мэдээг огт мэдээлээгүй, нийт 732,389.1 сая төгрөгийн зөрчил илэрсэн байна.

Дүгнэлт: ДУНДЖААР НИЙСЛЭЛИЙН ХАРЬЯА БАЙГУУЛЛАГУУДЫН 68 ХУВЬ НЬ ШИЛЭН ДАНСНЫ ТУХАЙ ХУУЛИЙГ МӨРДӨЖ АЖИЛЛАСАН БАЙНА.

АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ

Аудитаар илрүүлсэн зүйлс, аудитын дүнд үндэслэн дараах дүгнэлтүүдийг хийж байна. Үүнд:

1. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуульд заасан хангамж, зарим үйл ажиллагаанд тавих хязгаарлалтыг нийслэлийн харьяа байгууллагын 58.6 хувь нь үйл ажиллагаандаа мөрдөөгүйгээс бага зардлаар өндөр үр дүнг хангахад чиглээгүй байна.
2. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулиар төсөл, арга хэмжээний жагсаалтад тусгах, санхүүжүүлэхийг хориглосон заалтыг зөрчсөн, төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилтийг зохион байгуулахтай холбоотой журмын зарим заалтыг баримтлаагүйгээс хэрэгжилт хангалтгүй байна.
3. Нийслэлийн харьяа зарим байгууллагууд цахим дэлгүүрээс худалдан авах бараа, үйлчилгээний жагсаалтыг төрийн худалдан авах ажиллагааны асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад хүргүүлээгүй байна.
4. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтэд холбогдох байгууллага, эрх бүхий албан тушаалтан хяналт хэрэгжүүлсэн хэдий ч үр дүн хангалтгүй байна.

АУДИТЫН ЗӨВЛӨМЖ

Аудитын дүн, дүгнэлтэд үндэслэн дараах зөвлөмжийг өгч байна. Үүнд:

Нийслэлийн засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагчид:

1. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуульд заасан хангамж, зарим үйл ажиллагаанд тавих хязгаарлалтыг мөрдөж ажиллах чиглэлээр арга хэмжээ авах, түүний биелэлт, үр дүнг тухай бүр нэгтгэн дүгнэх, гарсан үр дүнд үндэслэн байгууллагуудын үйл ажиллагааг бага зардлаар өндөр үр дүнг хангахад чиглүүлэх.
2. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулиар хориглосон төсөл, арга хэмжээг хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөнд тусгахгүй байх.

Нийслэлийн Засаг даргын хэрэгжүүлэгч агентлаг Дотоод аудитын албанд:

1. Байгууллагын чиг үүргийн дагуу Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтэд төлөвлөгөөт хяналт хэрэгжүүлэх.

Нийслэлийн Худалдан авах ажиллагааны газарт:

1. Цахим дэлгүүрт байршсан бараа, үйлчилгээний нэр төрлийг нэмэгдүүлэх, байгууллагуудын худалдан авах хэрэгцээг бодитой тусгах, жагсаалтыг тогтмол шинэчлэхэд анхаарах, цахим худалдан авалттай холбоотой сургалт зохион байгуулах.